

ส่วนที่ 3
ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ**รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต****เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ****บริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)****ความเห็น**

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินของบริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/th/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>การรับรู้รายได้จากการขายและให้บริการ</p> <p>การดำเนินงานที่สำคัญของกลุ่มบริษัทคือการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้ง ซึ่งมีเงื่อนไขและข้อตกลงที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละสัญญา ดังนั้นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ การพิจารณาว่ารายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้งนั้นเกิดขึ้นจริง และมีการรับรู้รายได้จากการขายและให้บริการถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีสำหรับรายได้และรายละเอียดของข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.11 และข้อ 29 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้ง • สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายใน • ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการขายพร้อมบริการติดตั้ง และ • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเงื่อนไขและข้อตกลงของสัญญาขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้งและทดสอบการคำนวณรายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้งที่เกิดขึ้นจริง มีการรับรู้ในรอบบัญชีที่ถูกต้องและครบถ้วน และตรวจสอบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีสำหรับรายได้จากการขายพร้อมบริการติดตั้งดังกล่าว - ตรวจสอบรายการรายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้งที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีกับเอกสารประกอบรายการ - การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมบริการติดตั้ง

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูเช่ โรมัทสึ ไชโยส สอบบัญชี

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>การด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้า</p> <p>เนื่องจากการพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้าขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและข้อสมมติที่สำคัญที่ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทนำมาใช้ในการประมาณค่าเพื่อการด้อยค่าดังกล่าว ดังนั้นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ การแสดงมูลค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้า และค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้าว่าเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>ทั้งนี้นโยบายการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยม ความสัมพันธ์กับลูกค้า และการด้อยค่าและรายละเอียดสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้า ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.5 ข้อ 3.7 ข้อ 3.8 ข้อ 10 และข้อ 12 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการด้อยค่า • สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายใน • ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการด้อยค่า และ • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบหลักฐานประกอบการพิจารณาของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้า - ประเมินความเหมาะสมของวิธีการประเมินมูลค่าและข้อสมมติที่สำคัญที่ผู้บริหารของบริษัทนำมาใช้ในการประมาณค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ค่าความนิยมและความสัมพันธ์กับลูกค้า

เรื่องอื่น

ข้าพเจ้าได้เคยเสนอรายงานต่อกรรมการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 คณะกรรมการของบริษัทได้พิจารณาอนุมัติให้แก้ไขงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและวิธีการรับรู้รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมการติดตั้ง การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายต่ำไปตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.5 และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน ทั้งนี้เพื่อนำส่งงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ฉบับปรับปรุงใหม่) ให้กับผู้ถือหุ้นและหน่วยงานที่เคยได้รับงบการเงินที่ออกไปแล้ว ดังนั้นนอกเหนือจากการตรวจสอบเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้ามิได้ใช้วิธีการตรวจสอบ

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit

ดีลอยท์ ทูเช่ โรมัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี

อื่นใดภายหลังวันที่ในรายงานครั้งก่อน ทั้งนี้จากการตรวจสอบเพิ่มเติมดังกล่าวต้องการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ฉบับปรับปรุงใหม่) ข้าพเจ้าได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานของผู้สอบบัญชีฉบับใหม่ลงวันที่ 2 กันยายน 2559

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูช โทมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูเช่ ไร้มัทส์ ไชยโยส สอบบัญชี

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้ออกแบบไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี

จากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ชวลา เทียนประเสริฐกิจ

กรุงเทพมหานคร
วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301
บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท โคเมนซี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	191,349,207	2,524,465	190,503,540	2,474,194
เงินลงทุนชั่วคราว	6	100,124,557	-	100,000,000	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	36,084,793	45,672,877	28,292,773	16,721,263
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	8 และ 27	-	8,314,783	-	8,314,783
งานระหว่างทำ		228,741	55,372	228,741	55,372
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	2,897,677	2,063,650	346,809	806,411
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		330,684,975	58,631,147	319,371,863	28,372,023
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10 และ 27	-	-	112,299,567	94,299,568
อุปกรณ์	11	4,548,234	2,864,334	2,965,011	2,777,852
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	43,097,883	43,408,168	2,307,102	926,638
ค่าความนิยม	4	64,260,047	64,260,047	-	-
สินทรัพย์ที่มีเงินได้รอการตัดบัญชี	13	7,074	6,147	7,074	6,147
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14	6,272,636	2,348,947	1,436,433	1,391,419
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		118,185,874	112,887,643	119,015,187	99,401,624
รวมสินทรัพย์		448,870,849	171,518,790	438,387,050	127,773,647

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โคมานชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน	15	-	3,190,677	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	16	32,474,050	30,611,339	21,639,880	15,473,769
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	-	344,400	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17	-	609,730	-	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		-	2,437,277	-	2,096,280
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		3,748,303	3,231,531	1,216,910	1,672,785
รวมหนี้สินหมุนเวียน		36,222,353	40,424,954	22,856,790	19,242,834
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	18	-	999,938	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดลองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	19	-	14,089,213	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	17	-	975,801	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	20	4,455,638	4,243,026	3,952,294	3,939,095
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		4,455,638	20,307,978	3,952,294	3,939,095
รวมหนี้สิน		40,677,991	60,732,932	26,809,084	23,181,929

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน	22				
หุ้นสามัญ 134,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท		67,000,000		67,000,000	
หุ้นสามัญ 144,777 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			14,477,700		14,477,700
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 134,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท					
ชำระครบแล้ว		67,000,000		67,000,000	
หุ้นสามัญ 144,777 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท					
ชำระครบแล้ว			14,477,700		14,477,700
ส่วนเกินกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	4 และ 22	326,153,890	88,472,934	326,153,890	88,472,934
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	24	3,398,470	200,000	3,398,470	200,000
ยังไม่ได้จัดสรร		11,640,498	7,635,224	15,025,606	1,441,084
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		-	-	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		408,192,858	110,785,858	411,577,966	104,591,718
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		-	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		408,192,858	110,785,858	411,577,966	104,591,718
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		448,870,849	171,518,790	438,387,050	127,773,647

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โคเมนซี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
รายได้จากการขายและให้บริการ	27 และ 28	133,092,858	101,137,132	92,635,105	73,280,441
ต้นทุนการขายและให้บริการ	27	38,528,588	29,196,271	24,131,237	25,215,880
กำไรขั้นต้น		94,564,270	71,940,861	68,503,868	48,064,561
รายได้อื่น					
เงินปันผลรับ		-	-	16,999,150	-
ดอกเบี้ยรับ	27	333,029	113,239	327,035	23,750
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ		-	76,598	-	282,925
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	11	-	1,007,413	-	981,406
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	2,518,528	-	-
รายได้อื่น ๆ		148,300	843,277	623,975	843,277
รวมรายได้อื่น		481,329	4,559,055	17,950,160	2,131,358
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย		95,045,599	76,499,916	86,454,028	50,195,919
ค่าใช้จ่ายในการขาย		8,266,211	2,061,959	7,213,511	2,362,658
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		52,513,726	44,180,871	35,863,520	26,197,731
ค่าใช้จ่ายอื่น		845,387	-	364,207	74,392
ต้นทุนทางการเงิน		41,256	430,645	38	278,737
รวมค่าใช้จ่าย		61,666,580	46,673,475	43,441,276	28,913,518
กำไรก่อนภาษีเงินได้		33,379,019	29,826,441	43,012,752	21,282,401
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	13	11,495	2,751,324	11,495	2,410,327
กำไรสำหรับปี		33,367,524	27,075,117	43,001,257	18,872,074

บริษัท โคมินซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2559	2558	2559	2558	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่ต้องจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน					
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	41,527	-	-	
รายการที่ไม่ต้องจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน					
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	89,653	-	35,168	-	
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	33,457,177	27,116,644	43,036,425	18,872,074	
ส่วนของกำไรที่เป็นของ					
ผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	33,367,524	27,075,117	43,001,257	18,872,074	
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-	
	33,367,524	27,075,117	43,001,257	18,872,074	
ส่วนของกำไรเบ็ดเสร็จรวมที่เป็นของ					
ผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	33,457,177	27,116,644	43,036,425	18,872,074	
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-	
	33,457,177	27,116,644	43,036,425	18,872,074	
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	23	0.45	2.17	0.58	1.51
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	23	74,633,874	12,487,035	74,633,874	12,487,035

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
งบการเงินรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หมายเหตุ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่					ส่วนได้เสีย ที่ไม่มี อำนาจ ควบคุม	รวม
		ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทใหญ่		
				จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้อัดสร			
		2,000,000	-	200,000	17,211,192	162,725	-	19,573,917
4 และ 22	ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	12,477,700	88,472,934	-	-	-	-	100,950,634
25	รายการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี	-	-	-	(36,651,085)	-	-	(36,651,085)
	เห็นทุน	-	-	-	27,075,117	41,527	-	27,116,644
	กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	(204,252)	-	(204,252)
	ขาดเงินลงทุนในบริษัทย่อย	14,477,700	88,472,934	200,000	7,635,224	-	-	110,785,858
	ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	14,477,700	88,472,934	200,000	7,635,224	-	-	110,785,858
	ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	52,522,300	237,680,956	-	-	-	-	290,203,256
22	รายการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี	-	-	3,198,470	(3,198,470)	-	-	-
	เห็นทุน	-	-	-	(26,253,433)	-	-	(26,253,433)
25	กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	33,457,177	-	-	33,457,177
	ขาดเงินลงทุนในบริษัทย่อย	67,000,000	326,153,890	3,398,470	11,640,498	-	-	408,192,858
	ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	67,000,000	326,153,890	3,398,470	11,640,498	-	-	408,192,858

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โกลเมทรี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 งบการเงินเฉพาะกิจการ
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หมายเหตุ	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	กำไรสะสม	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	-	2,000,000	19,220,095	21,420,095
รายการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี				
เพิ่มทุน				
จ่ายเงินเป็นดอระหว่างกาล	88,472,934	-	-	100,950,634
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	(36,651,085)	(36,651,085)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	18,872,074	18,872,074
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	88,472,934	200,000	1,441,084	104,591,718
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	88,472,934	200,000	1,441,084	104,591,718
รายการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี				
เพิ่มทุน				
สำรองตามกฎหมาย	237,680,956	-	-	290,203,256
เงินปันผลจ่าย	-	3,198,470	(3,198,470)	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	(26,253,433)	(26,253,433)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	43,036,425	43,036,425
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	326,153,890	3,398,470	15,025,606	411,577,966

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โคเมนซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559
หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	33,379,019	29,826,441	43,012,752	21,282,401
ปรับปรุงด้วย				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	8,140,653	13,514,349	1,295,065	2,782,335
หนี้สงสัยจะสูญ	685,289	-	685,289	-
หนี้สูญ	381,064	-	381,064	-
ขาดทุนจากการค้ำขายของเงินลงทุน	-	-	-	74,392
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	-	(1,007,413)	-	(981,406)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	367,132	259,763	349,227	259,763
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	(2,518,528)	-	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(42,137)	(122,803)	(32,806)	(82,265)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	987,136	747,945	733,238	696,946
ดอกเบี้ยรับ	(333,029)	(113,239)	(327,036)	(23,750)
ดอกเบี้ยจ่าย	41,256	430,645	38	278,737
เงินปันผลรับ	-	-	(16,999,150)	-
	43,606,383	41,017,160	29,097,681	24,287,153
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	7,202,410	(20,884,080)	(4,310,486)	(4,985,846)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(1,611,608)	1,410,148	(452,964)	(53,997)
รายได้ค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	984,118	(1,200,258)	(734,389)	4,595,886
งานระหว่างทำ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(173,369)	(37,099)	(173,369)	74,645
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(732,925)	(260,557)	560,704	(731,890)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	(3,923,689)	(1,095,284)	(45,014)	(452,355)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(5,204,917)	10,334,843	(1,822,172)	3,328,211
รายได้รับล่วงหน้าเพิ่มขึ้น (ลดลง)	3,641,889	(1,143,391)	3,126,482	(59,510)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	1,244,034	1,264,500	2,670,766	1,464,220
เงินมัดจำจากลูกค้าเพิ่มขึ้น	191,035	-	191,035	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	516,772	2,040,413	(455,875)	552,673
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานจ่ายระหว่างงวด	(684,860)	-	(684,860)	-
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	45,055,273	31,446,395	26,967,539	28,019,190
จ่ายภาษีเงินได้	(2,550,811)	(30,999)	(2,209,814)	(30,999)
เงินสดสุทธิได้จากกิจกรรมดำเนินงาน	42,504,462	31,415,396	24,757,725	27,988,191

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559
หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดรับจากเงินปันผล	-	-	8,000,000	-
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	2,312,646	650,895	2,218,970	23,750
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนชั่วคราว	(100,124,557)	-	(100,000,000)	-
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(9,881,400)	(9,228,270)	(3,211,916)	(2,356,739)
เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ถาวร	-	12,909,880	-	12,675,278
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	1,422,961	-	1,700,000
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่าย				
เกี่ยวกับการที่เกี่ยวข้องกัน	8,314,783	310,208	8,314,783	-
เงินสดจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่าย				
เกี่ยวกับการที่เกี่ยวข้องกัน	-	(8,314,783)	-	(8,314,783)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(18,000,000)	(6,059,648)
เงินสดจ่ายเพื่อการลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ	-	(5,381,710)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(99,378,528)	(7,630,819)	(102,678,163)	(2,332,142)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
จ่ายดอกเบี้ย	(41,256)	(33,699)	(38)	-
เงินสดรับจากเงินเบิกเกินบัญชีสถาบันการเงิน	(3,190,677)	688,250	-	-
เงินสดจ่ายคืนสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(1,344,338)	(115,401)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองรับ				
จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	184,308	-	184,307
เงินสดจ่ายคืนสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับ				
จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	(14,639,213)	(1,024,461)	-	(822,109)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับ				
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	550,000	2,721,936	-	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงิน	(1,585,531)	(7,710,438)	-	(6,533,799)
เงินปันผลจ่าย	(26,253,433)	(36,651,085)	(26,253,434)	(36,651,085)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	300,722,300	12,612,294	300,722,300	12,612,294
เงินสดจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกหุ้นสามัญ	(8,519,044)	-	(8,519,044)	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	245,698,808	(29,328,296)	265,949,784	(31,210,392)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(204,252)	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงสุทธิ	188,824,742	(5,747,971)	188,029,346	(5,554,343)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	2,524,465	8,272,436	2,474,194	8,028,537
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	191,349,207	2,524,465	190,503,540	2,474,194
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัทและบริษัทย่อย

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2546 โดยดำเนินธุรกิจค้าขายเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงให้บริการบำรุงรักษาและบริการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยมีสถานประกอบการจดทะเบียนอยู่เลขที่ 252/118 ห้อง อี-เอฟ ชั้น 23 อาคารสำนักงานเมืองไทย-ภัทร 2 ถนนรัชดาภิเษก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 ได้มีมติอนุมัติการแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อให้สามารถยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชนและการยื่นเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้วเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559

เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2559 บริษัทได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 บริษัทได้รับอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน โดยใช้ชื่อย่อว่า COMAN

ผู้ถือหุ้นใหญ่ได้แก่ กลุ่มนายสมบุญ สุชีวิริยะ และกลุ่มนายอภิชัย สกุลสุริยเดช ซึ่งถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 38.07 และร้อยละ 35.57 ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทมีบริษัทย่อย ดังนี้

ลำดับ	ชื่อบริษัท	วันที่จดทะเบียนจัดตั้ง	ธุรกิจหลัก	ที่ตั้ง
1	บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	14 กุมภาพันธ์ 2550	ให้บริการเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 (ดูหมายเหตุข้อ 4 และข้อ 10)

บริษัทมีรายการและความสัมพันธ์อย่างมีสาระสำคัญกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้นงบการเงินนี้จึงอาจไม่แสดงถึงเงื่อนไขที่อาจมีอยู่หรือผลการดำเนินงานซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีที่บริษัทได้ดำเนินงานโดยปราศจากความสัมพันธ์ดังกล่าว

2. เกณฑ์การจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

- 2.1 บริษัทและบริษัทย่อยจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย
- 2.2 งบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 22 มกราคม 2544 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2544” และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 28 กันยายน 2554 เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554”
- 2.3 เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม
- (ก) งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้รวมบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมหรือถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ถือหุ้นในอัตรา			
			จำนวนหุ้นที่ถือ		ร้อยละ	
			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
บริษัทย่อย						
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์	ไทย	234,610	54,610	99.99	99.99

(ข) การรวมธุรกิจ

บริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ

ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่บริษัทก่อขึ้น เพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ออกโดยบริษัท ทั้งนี้ สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นเมื่อรวมธุรกิจ

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีการผูกพัน ในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษา กฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

- (ค) รายการบัญชีระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดบัญชีออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้จัดทำขึ้นโดยใช้งบการเงินของ บริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ซึ่งได้ตรวจสอบแล้ว

- (ง) ในวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ทำสัญญา Share Sale and Purchase Agreement กับบุคคลธรรมดาเพื่อขายหุ้นของบริษัทย่อยสามบริษัททั้งจำนวน ประกอบด้วย Comanche International Vietnam Co., Ltd. จำนวน 1,000,000 หุ้น Comanche International Malaysia SDN. BHD. จำนวน 724,486 หุ้น และ PT. Comanche International Indonesia จำนวน 270,000 หุ้น โดยบริษัทได้โอนหุ้นแล้วเสร็จในวันที่ 30 กันยายน 2558 (ดูหมายเหตุข้อ 10)

- (ฉ) ในวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว (ดูหมายเหตุ ข้อ 10)

2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

- 1) การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่และปรับปรุงใหม่มาถือปฏิบัติ

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศที่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	รายได้
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2558)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2558)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2558)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2558)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558)	การค้ำของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558) การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558) การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2558) การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558) ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558) การร่วมกิจการ
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) ความช่วยเหลือจากรัฐบาล-กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558) สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2558) ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558) การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2558) รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการบริการโฆษณา
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2558) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558) การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) งบการเงินระหว่างกาลและการค้ำค่า
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

- ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2558) ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558) การขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
- ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558) ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
- ฉบับที่ 21 เงินที่นำส่งรัฐบาล

แนวปฏิบัติทางบัญชี

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการวัดมูลค่าและรับรู้รายการของพืชเพื่อการให้ผลผลิต

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับธุรกิจประกันภัยในการกำหนดให้เครื่องมือทางการเงินเป็นเครื่องมือทางการเงินที่แสดงมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อการเงินนี้

- 2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกบังคับใช้ สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศที่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) การนำเสนองบการเงิน
- ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559) สินค้าคงเหลือ
- ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559) งบกระแสเงินสด
- ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559) นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
- ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559) สัญญาก่อสร้าง
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559) ภาษีเงินได้
- ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559) สัญญาเช่า
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) รายได้
- ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) ผลประโยชน์พนักงาน

มาตรฐานการบัญชี (ต่อ)

ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2559)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2559)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2559)	การค้ำของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2559)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2559)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2559)	เกษตรกรรม
ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
ฉบับที่ 105 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
ฉบับที่ 107 (ปรับปรุง 2559)	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2559)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2559)	การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559)	การร่วมกิจการ
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559)	การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2559) สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งสูงใจให้แก่ผู้เช่า
- ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2559) ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
- ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
- ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2559) รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
- ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2559) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559) การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
- ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559) สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559) การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) งบการเงินระหว่างกาลและการค้อยค่า
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559) ข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
- ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2559) ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำ และปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2559) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559) การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
- ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559) ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
- ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559) เงินที่นำส่งรัฐ

แนวปฏิบัติทางบัญชี

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

ผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อยมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่องบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

- 2.5 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 คณะกรรมการของบริษัทได้พิจารณาอนุมัติให้แก้ไขงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีสำหรับวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และวิธีการรับรู้รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมการติดตั้ง การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายต่ำไปและการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ซึ่งนำมาแสดงเปรียบเทียบได้มาจากงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ฉบับปรับปรุงใหม่) ของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันซึ่งได้ตรวจสอบแล้ว

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงินยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากสถาบันทางการเงิน ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

3.2 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินฝากประจำที่ถึงกำหนดจ่ายคืนเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน และไม่ติดภาระค่าประกันจัดเป็นเงินลงทุนชั่วคราว โดยแสดงในราคาทุน

3.3 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงด้วยมูลค่าที่จะได้รับสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ถ้ามี) บริษัทและบริษัทย่อยตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากอายุหนี้คงค้างและประสบการณ์ของผู้บริหารเกี่ยวกับการชำระหนี้

3.4 งานระหว่างทำ

งานระหว่างทำประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนาและต้นทุนให้บริการรอรับรู้รายได้ ต้นทุนงานระหว่างทำรวมต้นทุนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ซื้อมาเพื่อพัฒนาต้นทุนการให้บริการจากหน่วยงานภายนอกและพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดังกล่าว

3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยถือเป็นเงินลงทุนระยะยาว แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ บริษัทจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของเงินลงทุนดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชี จะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.6 อุปกรณ์

อุปกรณ์แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการลดมูลค่า (ถ้ามี)

อุปกรณ์ได้รับการทบทวนการด้อยค่า ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงานเมื่อมีเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ ซึ่งบ่งชี้ว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นอาจจะไม่ได้รับคืน

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคابันทิกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์แสดงได้ดังนี้

ระบบโทรศัพท์	5 ปี
เครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	5 ปี

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ถูกทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์และความสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งแสดงในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการลดมูลค่า (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละรายการ คำนวณตามระยะเวลาอายุการให้ประโยชน์ โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ดังนี้

ประเภท	วิธีการตัดจำหน่าย	ระยะเวลา
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	วิธีเส้นตรง	3 - 5 ปี
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	วิธีเส้นตรง	2 ปี
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	วิธีอัตราส่วนของประมาณการรายได้	5 ปี 4 เดือน

3.8 การค้ำยค่า

สินทรัพย์คงเหลือตามบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยได้รับการทบทวน ณ ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการค้ำยค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้ขาดทุนจากการค้ำยค่าเมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการค้ำยค่าบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง ราคาขายสุทธิของสินทรัพย์ หรือมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์แล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่าในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลด ก่อนคำนวณภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยแยกอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

การกลับรายการค้ำยค่า

บริษัทและบริษัทย่อยจะกลับรายการขาดทุนจากการค้ำยค่าหากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

บริษัทและบริษัทย่อยจะกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการค้ำยค่าเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการค้ำยค่ามาก่อน

3.9 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์หลังออกจากงานเมื่อเกษียณอายุ

ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน เป็นประมาณการเกี่ยวกับภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานที่ได้สิทธิรับเงินชดเชยเมื่อเกษียณอายุตามข้อบังคับการทำงานของบริษัทและบริษัทย่อยและ เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยภาระผูกพันดังกล่าวคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอิสระ โดยพิจารณาจากข้อสมมติฐานทางคณิตศาสตร์ประกันภัยตามวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) อันเป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตโดยคำนวณบนพื้นฐานของเงินเดือนพนักงาน อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน อัตราภาระ อายุงาน และปัจจัยอื่นๆ ทั้งนี้ อัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน อ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล ค่าไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงานจะบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดตั้งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานที่สมัครเข้าโครงการหลังจากผ่านการทดลองงาน 3 เดือน และได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

บริษัทบันทึกเงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

3.10 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อบริษัทและบริษัทย่อยมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้น อันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.11 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

บริษัทรับรู้รายได้จากการขายเมื่อมีการส่งมอบและโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปยังลูกค้าแล้ว

บริษัทรับรู้รายได้จากการให้บริการสำหรับสัญญาระยะสั้นเมื่อมีการให้บริการเรียบร้อยแล้ว

รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมการติดตั้ง จะรับรู้เป็นรายได้ก็ต่อเมื่อมีการติดตั้งเรียบร้อยแล้ว

รายได้จากการให้บริการของบริษัทย่อย จะรับรู้เป็นรายได้ก็ต่อเมื่อสามารถประมาณผลสำเร็จของการให้บริการได้อย่างน่าเชื่อถือ และรับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการเสร็จเรียบร้อยแล้วในแต่ละขั้นตอน (Milestone) ตามที่ระบุไว้ในสัญญา ในกรณีที่มิผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันที เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่ต้นทุนการบริการทั้งสิ้นจะสูงกว่ารายได้ค่าบริการทั้งสิ้น

ดอกเบี้ยรับ รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.12 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินในสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราอ้างอิงของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันนั้น

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.13 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าซึ่งทั้งความเสี่ยงและผลประโยชน์ส่วนใหญ่จากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่า ได้จัดประเภทเป็นการเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดังกล่าว จึงรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของทรัพย์สินยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในราคายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า พร้อมกับภาระหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ย และคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ยทางการเงินรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามสัดส่วนยอดสินทรัพย์ที่เช่า

3.14 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ประกอบด้วยจำนวนรวมของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

3.14.1 ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบัน

ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคือ จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระโดยคำนวณจากกำไรทางภาษีสำหรับปี กำไรทางภาษีแตกต่างจากกำไรที่แสดงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเนื่องจากกำไรทางภาษีไม่ได้รวมรายการที่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษีในปีก่อนๆ และไม่ได้รวมรายการที่ไม่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคำนวณโดยใช้อัตราภาษี ณ วันที่รายงาน

3.14.2 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นการรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินในการเงินกับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน ที่ใช้ในการคำนวณกำไรทางภาษี (ฐานภาษี) บริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวทุกรายการ และรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแนวกำไรทางภาษีจะมีจำนวนเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้น มาใช้ประโยชน์ได้โดยมีการทบทวนมูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานของแต่ละงวด สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกปรับลดลงเมื่อกำไรทางภาษีที่จะนำมาใช้ประโยชน์ลดลง การกลับรายการจะทำเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแนวกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบางส่วนหรือทั้งหมดมาใช้ประโยชน์ได้

บริษัทคำนวณมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือในงวดที่คาดว่าจะจ่ายชำระหนี้สินภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงาน

รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันจะหักกลบกันได้เมื่อบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการนำสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาหักกลบกันและบริษัทตั้งใจจะชำระหนี้สินดังกล่าวด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับชำระสินทรัพย์และหนี้สินในเวลาเดียวกันและทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับหน่วยงานการจัดเก็บภาษีเดียวกัน

บริษัทแสดงรายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น รายการภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นถ้าภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวด

3.15 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีหุ้นสามัญเทียบเท่าอื่นเพื่อนำมาคำนวณกำไรต่อหุ้นปรับลด

3.16 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าว

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

3.17 ประมาณการทางบัญชีและแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

3.17.1 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารที่สำคัญในการใช้นโยบายการบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบัญชี การประมาณการและการตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์และหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งการแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของงวดบัญชี ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหารได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น

3.17.2 แหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

การด้อยค่าของค่าความนิยม

การประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมจำเป็นต้องใช้การประมาณการมูลค่าจากการใช้ของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดซึ่งมีการปันส่วนค่าความนิยมให้ในการคำนวณมูลค่าจากการใช้นั้น ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประมาณกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดที่เหมาะสม หากกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้แสดงว่าอาจมีขาดทุนจากการด้อยค่าในจำนวนที่เป็นสาระสำคัญเกิดขึ้น

4. การซื้อธุรกิจ

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 (ณ วันที่ซื้อธุรกิจ) บริษัทได้ซื้อเงินลงทุนในบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว บริษัทจัดประเภทการลงทุนในบริษัทดังกล่าว เป็นบริษัทย่อยของบริษัท โดยมีมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของกิจการที่ถูกซื้อ ณ วันที่ซื้อธุรกิจจำนวน 30.04 ล้านบาท และสิ่งตอบแทนในการซื้อจำนวน 94.30 ล้านบาท

ในการซื้อเงินลงทุนในบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด ข้างต้น บริษัทได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท (ดูหมายเหตุข้อ 10 และ 22) คิดเป็นมูลค่ายุติธรรมจำนวน 88.34 ล้านบาท นอกจากนั้นบริษัทได้จ่ายเงินสดอีกจำนวน 5.96 ล้านบาท รวมเป็นสิ่งตอบแทนในการซื้อทั้งสิ้น 94.30 ล้านบาท

นับตั้งแต่วันที่ซื้อกิจการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีรายได้จำนวน 26.70 ล้านบาท และกำไรสุทธิจำนวน 17.07 ล้านบาท ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินสดในมือ	130,779	6,682	92,222	1,671
เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน	1,528,663	98,782	801,763	98,783
เงินฝากธนาคาร - ออมทรัพย์	51,756,771	2,419,001	51,676,561	2,373,740
ตั๋วเงินฝากระยะสั้น	136,925,760	-	136,925,760	-
เช็คที่ถึงกำหนดชำระแต่ยังมิได้นำฝาก	1,007,234	-	1,007,234	-
รวม	191,349,207	2,524,465	190,503,540	2,474,194

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งหมดของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เป็นสกุลเงินบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินฝากธนาคารมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในอัตราระหว่างร้อยละ 0.50 ต่อปีถึงร้อยละ 1.65 ต่อปี และร้อยละ 0.50 ต่อปี ถึงร้อยละ 1.10 ต่อปี ตามลำดับ

6. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินฝากประจำกับธนาคาร	100,124,557	-	100,000,000	-
รวม	100,124,557	-	100,000,000	-

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า - บริษัทอื่น	22,535,698	30,838,383	14,909,823	11,636,349
ลูกหนี้อื่น - บริษัทอื่น	66,728	-	3,467	-
รายได้ค้างรับ	11,036,903	12,021,021	3,587,370	2,852,981
ดอกเบี้ยค้างรับ - บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	2,109,323	-	2,021,640
ดอกเบี้ยค้างรับ - สถาบันการเงิน	129,706	-	129,706	-
เงินปันผลค้างรับ (ดูหมายเหตุข้อ 10)	-	-	8,999,150	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,315,758	704,150	663,257	210,293
รวม	36,084,793	45,672,877	28,292,773	16,721,263

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า				
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	8,318,026	19,276,656	3,036,934	2,741,946
เกินกำหนดชำระน้อยกว่า 3 เดือน	7,112,377	4,620,638	4,767,594	1,953,314
เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน	1,313,492	2,198,629	1,313,492	2,198,629
เกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน	3,128,544	2,908,525	3,128,544	2,908,525
เกินกว่า 12 เดือน	3,348,548	1,833,935	3,348,548	1,833,935
	23,220,987	30,838,383	15,595,112	11,636,349
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(685,289)	-	(685,289)	-
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	22,535,698	30,838,383	14,909,823	11,636,349

8. เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน มีการคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.25 ต่อปี เป็นจำนวน 8.31 ล้านบาท โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และมีกำหนดจ่ายคืนเมื่อทวงถาม (ดูหมายเหตุข้อ 27) ต่อมาในเดือนมีนาคม 2559 บริษัทได้รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองจ่ายดังกล่าวจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันแล้วทั้งจำนวน (2559:ไม่มี)

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า	1,862,387	889,798	101,102	-
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	821,698	123,884	32,115	89,405
ลูกหนี้กรมสรรพากร	-	332,497	-	-
อื่นๆ	213,592	717,471	213,592	717,006
รวม	2,897,677	2,063,650	346,809	806,411

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

บริษัทย่อย	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	สัดส่วนการถือหุ้น		ทุนชำระแล้ว		วิธีการลงทุน		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์(ไทยแลนด์) จำกัด	99.99	99.99	23,461,300	5,461,300	112,299,567	94,299,568	16,999,150	-

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยดังกล่าวได้จ่ายเงินปันผลแล้วจำนวน 16.99 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินปันผลค้างรับจำนวน 8.99 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 7 และข้อ 27)

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (“เอ็มเอสแอล”) จำนวน 54,610 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 109.16 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 5.96 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 4) โดยบริษัทถือหุ้นเป็นจำนวนร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว การลงทุนในหุ้นดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดโครงสร้างธุรกิจของบริษัท ในการเตรียมความพร้อมเพื่อนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ทั้งนี้ บริษัทได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 22) และจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอล จำนวน 58,266 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 40 ของทุนที่ชำระแล้วของบริษัท เพื่อแลกกับการเข้าถือหุ้นในเอ็มเอสแอลทั้งจำนวน

ต่อมาเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2558 ได้มีการทำข้อตกลงโอนหุ้นเพิ่มเติมระหว่างผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทและผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอล จำนวน 12,672 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 9 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทในราคาหุ้นละ 102.31 บาท เพื่อปรับสัดส่วนการถือหุ้น ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอลในบริษัทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ตามสัดส่วนที่ผู้ถือหุ้นทั้งสองกลุ่มได้เคยตกลงกันได้

ในวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ทำสัญญา Share Sale and Purchase Agreement กับบุคคลธรรมดา เพื่อขายหุ้นของบริษัทย่อยสามบริษัททั้งจำนวน ประกอบด้วย Comanche International Vietnam Co., Ltd. จำนวน 1,000,000 หุ้น ในราคา 500,000 บาท Comanche International Malaysia SDN. BHD. จำนวน 724,486 หุ้น ในราคา 400,000 บาท และ PT. Comanche International Indonesia จำนวน 270,000 หุ้น ในราคา 800,000 บาท โดยบริษัทได้โอนหุ้นแล้วเสร็จในวันที่ 30 กันยายน 2558 (ดูหมายเหตุข้อ 2.3) บริษัทไม่มีกำไรขาดทุนจากการขายเงินลงทุนดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 อย่างไรก็ตาม บริษัทรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยจำนวน 2.52 ล้านบาท ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จากทุนจดทะเบียนเดิม 5,461,300 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 23,461,300 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 180,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 18,000,000 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวให้แก่บริษัทและเรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนเต็มจำนวน ทั้งนี้บริษัทย่อยได้รับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนทั้งจำนวนเรียบร้อยแล้วในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2559 และเดือนมิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วในเดือนมิถุนายน 2559

นอกจากนี้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทได้บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน จำนวน 74,392 บาท ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการ เนื่องจากบริษัทพิจารณาว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี (2559 : ไม่มี)

11. อุปกรณ์

อุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินรวม			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559 บาท	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	
ราคาทุน				
ระบบโทรศัพท์	66,000	204,600	-	270,600
เครื่องใช้สำนักงาน	8,441,882	1,440,751	(4,736,780)	5,145,853
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,705,382	542,568	(87,162)	3,160,788
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	-	937,354	-	937,354
รวมราคาทุน	11,213,264	3,125,273	(4,823,942)	9,514,595
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	(37,901)	-	(103,899)
เครื่องใช้สำนักงาน	(6,199,099)	(748,252)	4,378,840	(2,568,511)
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,083,833)	(253,556)	77,970	(2,259,419)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	-	(34,532)	-	(34,532)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,348,930)	(1,074,241)	4,456,810	(4,966,361)
อุปกรณ์	2,864,334			4,548,234

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 บาท	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น จากการซื้อ กิจการ บาท	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บาท
ราคาทุน					
ระบบโทรศัพท์	66,000	-	-	-	66,000
เครื่องใช้สำนักงาน	7,950,637	774,494	412,524	(695,773)	8,441,882
ยานพาหนะ	23,589,103	-	-	(23,589,103)	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,897,884	520,505	-	(713,007)	2,705,382
รวมราคาทุน	34,503,624	1,294,999	412,524	(24,997,883)	11,213,264
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	-	-	-	(65,998)
เครื่องใช้สำนักงาน	(5,397,170)	(976,555)	(231,205)	405,831	(6,199,099)
ยานพาหนะ	(10,158,668)	(1,736,563)	-	11,895,231	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,205,989)	(97,585)	-	219,741	(2,083,833)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(17,827,825)	(2,810,703)	(231,205)	12,520,803	(8,348,930)
อุปกรณ์	16,675,799				2,864,334
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2559				บาท	1,074,241
2558				บาท	2,810,703

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย
	1 มกราคม		
	2559		
	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน			
ระบบโทรศัพท์	66,000	204,600	-
เครื่องใช้สำนักงาน	8,180,716	1,096,010	(4,713,451)
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,705,382	91,163	(87,162)
รวมราคาทุน	10,952,098	1,391,773	(4,800,613)
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	(37,901)	-
เครื่องใช้สำนักงาน	(6,024,415)	(667,339)	4,373,416
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,083,833)	(150,147)	77,970
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,174,246)	(855,387)	4,451,386
อุปกรณ์	2,777,852		2,965,011

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 บาท	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	
ราคาทุน				
ระบบโทรศัพท์	66,000	-	-	66,000
เครื่องใช้สำนักงาน	7,406,222	774,494	-	8,180,716
ยานพาหนะ	23,589,103	-	(23,589,103)	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,184,877	520,505	-	2,705,382
รวมราคาทุน	33,246,202	1,294,999	(23,589,103)	10,952,098
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	-	-	(65,998)
เครื่องใช้สำนักงาน	(5,195,119)	(829,296)	-	(6,024,415)
ยานพาหนะ	(10,158,668)	(1,736,563)	11,895,231	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,026,528)	(57,305)	-	(2,083,833)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(17,446,313)	(2,623,164)	11,895,231	(8,174,246)
อุปกรณ์	15,799,889			2,777,852
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
2559			บาท	855,387
2558			บาท	2,623,164

ราคาทุนของอุปกรณ์ที่หักค่าเสื่อมราคาครบแล้วและยังคงใช้งานอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนประมาณ 2.72 ล้านบาท และ 6.09 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 2.58 ล้านบาท และ 6.05 ล้านบาท ตามลำดับ)

ในระหว่างปี 2558 บริษัทและบริษัทย่อยขายยานพาหนะภายใต้สัญญาเช่าการเงินดังกล่าวให้แก่กรรมการในราคา 9.26 ล้านบาท (บริษัท: 9.26 ล้านบาท) โดยมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินจำนวน 1.00 ล้านบาท (บริษัท : 0.98 ล้านบาท)

12. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,342,695	313,540	(30,822)	26,351,224	27,976,637
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	31,341,387	-	-	-	31,341,387
รวมราคาทุน	32,684,082	313,540	(30,822)	26,351,224	59,318,024
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(213,942)	(1,812,566)	30,820	-	(1,995,688)
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	(10,538,311)	(5,253,846)	-	-	(15,792,157)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(10,752,253)	(7,066,412)	30,820	-	(17,787,845)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	21,476,339	6,442,589	-	(26,351,224)	1,567,704
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	43,408,168				43,097,883

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้นจาก การซื้อ กิจการ	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	438,167	1,270,019	-	(365,491)	1,342,695
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	-	-	31,341,387	-	31,341,387
รวมราคาทุน	438,167	1,270,019	31,341,387	(365,491)	32,684,082
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(154,335)	(165,335)	-	105,728	(213,942)
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	-	(10,538,311)	-	-	(10,538,311)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(154,335)	(10,703,646)	-	105,728	(10,752,253)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	-	6,663,252	14,813,087	-	21,476,339
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	283,832				43,408,168

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2559	บาท	7,066,412
2558	บาท	10,703,646

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559 บาท	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	
ราคาทุน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,134,415	252,440	(30,822)	1,356,033
รวมราคาทุน	1,134,415	252,440	(30,822)	1,356,033
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(207,777)	(439,678)	30,820	(616,635)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(207,777)	(439,678)	30,820	(616,635)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	-	1,567,704	-	1,567,704
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	926,638			2,307,102

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 บาท	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	
ราคาทุน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	438,167	1,061,739	(365,491)	1,134,415
รวมราคาทุน	438,167	1,061,739	(365,491)	1,134,415
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(154,335)	(159,171)	105,729	(207,777)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(154,335)	(159,171)	105,729	(207,777)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	283,832			926,638

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2559	บาท	439,678
2558	บาท	159,171

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งหักค่าตัดจำหน่ายสะสมทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวน 0.005 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 0.005 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท ตามลำดับ)

13. สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี

สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี		
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	7,074	6,147
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	7,074	6,147

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ	รับรู้ในกำไร	รับรู้ใน	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่	หรือขาดทุน	กำไรขาดทุน	ณ วันที่
	1 มกราคม		เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม
	2559			2559
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	6,147	937	10	7,074
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	6,147	937	10	7,074

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ	รับรู้ในกำไร	รับรู้ใน	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่	หรือขาดทุน	กำไรขาดทุน	ณ วันที่
	1 มกราคม		เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม
	2558			2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	8,105	(1,958)	-	6,147
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	224,639	(224,639)	-	-
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	232,744	(226,597)	-	6,147

ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 577 พ.ศ. 2557 ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีอากร ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 ให้คงจัดเก็บอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2558

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 42) พ.ศ. 2559 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป ให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

ดังนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจึงใช้อัตราภาษีร้อยละ 20 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน	12,432	2,524,727	12,432	2,183,730
รายการปรับปรุงภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	(937)	226,597	(937)	226,597
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	11,495	2,751,324	11,495	2,410,327

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม สามารถกระทบยอดกับกำไรทางบัญชีได้ ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้				
- ธุรกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	33,348,391	37,574,330	42,982,124	20,500,882
- ธุรกิจที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	30,628	(7,747,889)	30,628	781,519
รวมกำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	33,379,019	29,826,441	43,012,752	21,282,401
อัตราภาษี	20%	20%	20%	20%
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้คำนวณตามอัตราภาษี	6,126	(1,549,578)	6,126	156,304
ผลกระทบของรายได้และค่าใช้จ่ายทางบัญชี				
แต่ไม่ได้เป็นรายได้และค่าใช้จ่ายทางภาษี	5,369	4,300,902	5,369	2,254,023
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน	11,495	2,751,324	11,495	2,410,327

14. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินมัดจำ	56,373	446,213	5,550	168,730
เงินมัดจำค่าเช่าอาคารและอุปกรณ์	1,927,808	1,467,566	873,128	1,092,506
ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า	130,183	130,183	130,183	130,183
เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกัน (ดูหมายเหตุข้อ 32.1)	4,158,272	304,985	427,572	-
รวม	6,272,636	2,348,947	1,436,433	1,391,419

15. เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมีเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารในประเทศแห่งนี้วงเงินจำนวน 2.6 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ MRR+1 ต่อปี ซึ่งมีการค้ำประกันโดยกรรมการและบัญชีเงินฝากธนาคารของกรรมการ (บริษัท: ไม่มี) (2559: ไม่มี)

16. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทอื่น	5,490,786	11,028,496	-	-
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	190,000
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทอื่น	3,651,468	3,328,005	1,695,833	3,328,005
เงินมัดจำจากลูกค้า	191,035	-	191,035	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	8,618,825	5,374,791	6,375,300	1,704,534
รายได้รับล่วงหน้า	14,521,936	10,880,047	13,377,712	10,251,230
รวม	32,474,050	30,611,339	21,639,880	15,473,769

17. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย		มูลค่าปัจจุบันของ จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	-	677,585	-	609,730
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	-	1,016,428	-	975,801
	-	1,694,013	-	1,585,531
<u>หัก ดอกเบี้ยรอการตัดบัญชี</u>	-	(108,482)	-	-
	-	1,585,531	-	1,585,531

18. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

ในเดือนธันวาคม 2556 บริษัทย่อยได้ทำสัญญากู้ยืมระยะยาว 2 ฉบับ กับธนาคารในประเทศไทยแห่งหนึ่ง จำนวน 1,700,000 บาท และ 56,599 บาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์บวกร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนเงินต้นภายใน 7 ปี และ 5 ปี ตามลำดับ นับจากวันที่เบิกใช้เงินกู้ครั้งแรก เงินกู้ยืมดังกล่าวมีการค้ำประกันโดยกรรมการบริษัทย่อย และบัญชีเงินฝากธนาคารของกรรมการของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินมีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	1,344,338
<u>หัก ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u>	-	(344,400)
รวม	-	999,938

ต่อมาในระหว่างปี 2559 บริษัทย่อยได้ทยอยชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินแล้วทั้งจำนวน

19. เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่รองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่รองรับจากกรรมการของบริษัทย่อย โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ยเป็นจำนวน 14.09 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 27) เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทย่อย โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและมีกำหนดจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ทั้งนี้ ในปี 2558 กรรมการของบริษัทย่อยได้ทำหนังสือยืนยันที่จะยังไม่เรียกชำระหนี้คืนในปี 2559 ต่อมาในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยได้ทยอยชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่รองรับดังกล่าวแก่กรรมการบริษัทแล้วทั้งจำนวน (2559 : ไม่มี)

20. การผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน และตามระเบียบการเกษียณอายุพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งจัดเป็นโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน

จำนวนที่บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	888,876	642,667	645,362	596,766
ต้นทุนดอกเบี้ย	98,260	105,278	87,876	100,180
	987,136	747,945	733,238	696,946

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากรายงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์				
พนักงานชกมา	4,243,026	3,242,149	3,939,095	3,242,149
เพิ่มขึ้นจากการซื้อกิจการ	-	252,932	-	-
บวก ต้นทุนบริการปัจจุบัน	888,876	642,667	645,362	596,766
ต้นทุนดอกเบี้ย	98,260	105,278	87,876	100,180
ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตาม				
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
- จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้านประสิทธิภาพการทำงาน	343,653	-	349,144	-
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานทางการเงิน	179,725	-	115,352	-
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์	(613,042)	-	(499,675)	-
หักชำระระหว่างปี	(684,860)	-	(684,860)	-
ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์				
พนักงานชกไป	4,455,638	4,243,026	3,952,294	3,939,095

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญที่ใช้ในการคำนวณประมาณการหนี้สินภายใต้โครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากรายงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อัตราคิดลด (ต่อปี)	2.73% - 3.50%	3.09%	2.73%	3.09%
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต (ต่อปี)	4.0% - 5.0%	4.0%	4.0%	4.0%
สัดส่วนของพนักงานที่เลือกลาออกก่อนเกษียณ				
อายุ (ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน) (ต่อปี)				
- พนักงานรายเดือน	0% - 25%	0% - 12%	0% - 9%	0% - 12%

บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2558 และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2558

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 2/2558 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท จากทุนจดทะเบียนเดิม 8,651,100 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 14,477,700 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 58,266 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 5,826,600 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และเรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนพร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้นครั้งนี้เป็นจำนวน 5.83 ล้านบาท และ 0.13 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมูลค่ายุติธรรมของหุ้นสามัญเพิ่มทุนเท่ากับ 88.34 ล้านบาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญรวมเท่ากับ 88.47 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 4)

บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 1/2559 ได้มีมติอนุมัติเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) การเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 14,477,700 บาท เป็น 50,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่จำนวน 355,223 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 35,522,300 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 355,223 หุ้น ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้นในราคาหุ้นละ 100 บาท ทั้งนี้ บริษัทได้รับชำระค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวทั้งหมดแล้วเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559
- (2) การเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทจากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท จำนวน 500,000 หุ้น ให้เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวน 100,000,000 หุ้น โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท และอนุมัติการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นสามัญกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559

- (3) การเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 50,000,000 บาท เป็น 67,000,000 บาท โดยเป็นการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 34,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท รวมเป็นจำนวน 17,000,000 บาท เพื่อออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559

บริษัทได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 34,000,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท และมีมูลค่าที่ตราไว้ 0.50 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 237.68 ล้านบาท ซึ่งสุทธิจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อเสนอขายหุ้นดังกล่าวจำนวน 10.52 ล้านบาท

ในระหว่างปี 2559 บริษัทเปลี่ยนมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทจากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ดังนั้นจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและจำหน่ายแล้วนับหน้าหักสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้ถูกปรับปรุงใหม่จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้นของหุ้นสามัญเสมือนว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วตั้งแต่วันที่ 2558 ดังนี้

	งบการเงินรวมและงบเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559 หุ้น	2558 หุ้น
จำนวนหุ้นหลังผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น		
(จำนวนหุ้นตามที่รายงานไว้เดิมจำนวน 144,777 หุ้น คูณ		
อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น)	28,955,400	-
(จำนวนหุ้นตามที่รายงานไว้เดิมจำนวน 20,000 หุ้น คูณ		
อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น)	-	4,000,000
จำนวนหุ้นเพิ่มทุนแล้วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่รับชำระในระหว่างปี		
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 66,551 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น		
ต่อ 200 หุ้น คูณ 126/365 วัน)	-	4,591,993
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น		
ต่อ 200 หุ้น คูณ 122/365 วัน)	-	3,895,042
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 355,223 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น		
ต่อ 200 หุ้น คูณ 209/366 วัน)	40,569,184	-
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 34,000,000 หุ้น คูณ 55/366 วัน)	5,109,290	-
จำนวนหุ้นสามัญที่ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหลังผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง		
มูลค่าหุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 23)	74,633,874	12,487,035

ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

23. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

การคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี ทั้งนี้ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 คำนวณโดยรวมผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 22) เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นดังกล่าวแสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท	33,367,524	27,075,117	43,001,257	18,872,074
จำนวนหุ้นสามัญที่ตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของ				
หุ้นสามัญ (ดูหมายเหตุข้อ 22)	74,633,874	12,487,035	74,633,874	12,487,035
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	0.45	2.17	0.58	1.51

24. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ทุนสำรองตามกฎหมายนี้ห้ามมิให้นำไปจ่ายเป็นเงินปันผล

ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ บริษัทย่อยต้องจัดสรรกำไรสุทธิอย่างน้อยร้อยละ 5 เป็นสำรองตามกฎหมายทุกครั้งที่ประกาศจ่ายเงินปันผล จนกว่าสำรองตามกฎหมายจะมีจำนวนเท่ากับร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ทุนสำรองนี้จะนำมาจัดสรรเงินปันผลไม่ได้

25. เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสมสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 20,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 1,832.55 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 36.65 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วในเดือนสิงหาคม 2558

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 1/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 144,777 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 16.94 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 2.45 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,046,566 บาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2559

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 144,777 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 62.16 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 9.00 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 201,204 บาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2559

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 4/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 100,000,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.148 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 14.80 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 900,000 บาท

26. การจัดการส่วนทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของบริษัทเป็นไปเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่นๆ

ฝ่ายบริหารได้มีการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการกำหนดนโยบายจ่ายเงินปันผลและการบริหารเงินทุนเพื่อการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนและต้นทุนทางการเงินของทุนที่เหมาะสม และเพื่อให้เป็นไปตามอัตราส่วนหนี้ตามสัญญา

27. รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ บุคคลหรือกิจการต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทโดยการมีผู้ถือหุ้นร่วมกัน หรือมีกรรมการร่วมกัน รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันได้กำหนดขึ้นโดยใช้ราคาตลาดหรือราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ

นโยบายการกำหนดราคาสำหรับแต่ละรายการอธิบายได้ดังนี้

นโยบายการกำหนดราคา

ค่าบริการจ่าย

ราคาตลาด

ดอกเบี้ยรับ

ร้อยละ 2.50 และร้อยละ 5.25 ต่อปี

27.1 ยอดคงค้างระหว่างกัน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะทางการเงิน

ยอดคงเหลือกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ดอกเบี้ยค้างรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	2,109,323	-	2,021,640
รวม	-	2,109,323	-	2,021,640
เงินลงทุนในบริษัทย่อย				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	112,299,567	94,299,568
รวม	-	-	112,299,567	94,299,568
เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	8,314,783	-	8,314,783
รวม	-	8,314,783	-	8,314,783
เจ้าหนี้อื่น				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	-	190,000
รวม	-	-	-	190,000
รายได้ค้างรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	500,000	-
รวม	-	-	500,000	-
เงินปันผลค้างรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	8,999,150	-
รวม	-	-	8,999,150	-

เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	14,089,213	-	-
รวม	-	14,089,213	-	-

27.2 รายการธุรกิจที่สำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญสรุปสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้ค่าบริการ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด.	-	-	500,000	-
รวม	-	-	500,000	-
เงินปันผลรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	16,999,150	-
รวม	-	-	16,999,150	-
ดอกเบี้ยรับ				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	109,132	-	109,132	-
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	1,028	-	1,028	-
รวม	110,160	-	110,160	-
ต้นทุนค่าบริการ				
Comanche International Malaysia SDN.BHD.	-	-	-	1,112,200
รวม	-	-	-	1,112,200
ค่าใช้จ่ายในการขาย				
Comanche International Vietnam Co., Ltd.	-	-	-	300,698
รวม	-	-	-	300,698

- 27.3 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2559 บริษัทได้ทำสัญญาบริการกับบริษัทย่อยเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการบริหาร การจัดการ และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของธุรกิจอื่นแก่บริษัทย่อยดังกล่าว โดยคิดอัตรา การให้บริการตามที่ตกลงกัน ซึ่งอ้างอิงจากประมาณการเวลาและต้นทุนที่ใช้ไปบวกด้วยส่วนเพิ่มโดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ระยะเวลาของสัญญา	ค่าบริการต่อปี บาท
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2559	500,000

28. บัตรส่งเสริมการลงทุน

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 บริษัทได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 1156(7)/2552 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบ กิจการซึ่งคือวันที่ 3 กันยายน 2552

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2550 บริษัทย่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2086(7)/2550 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ซึ่งคือวันที่ 5 กันยายน 2550

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2558 บริษัทย่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 58-2032-1-01-2-0 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.7.2 กิจการพัฒนา ENTERPRISE SOFTWARE และ/หรือ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 7 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ซึ่งคือวันที่ 30 กันยายน 2558

รายได้จากการให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม จำแนกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		
	2559		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	111,632,821	135,433	111,768,254
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	21,324,603	-	21,324,603
รวม	132,957,424	135,433	133,092,857

	งบการเงินรวม		
	2558		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	83,800,805	2,180,163	85,980,968
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	13,780,487	1,375,677	15,156,164
รวม	97,581,292	3,555,840	101,137,132

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2559		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	81,232,558	135,433	81,367,991
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	11,267,114	-	11,267,114
รวม	92,499,672	135,433	92,635,105

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2558		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	60,253,512	2,180,163	62,433,675
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	10,624,437	222,329	10,846,766
รวม	70,877,949	2,402,492	73,280,441

29. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานสอดคล้องกับรายงานภายในสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการดำเนินงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัท คือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท

ส่วนงานธุรกิจ

กลุ่มบริษัทดำเนินกิจการในส่วนงานธุรกิจเดียว คือ ธุรกิจประกอบกิจการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมติดตั้ง รวมถึงการให้บริการบำรุงรักษาและบริการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ส่วนงานทางภูมิศาสตร์

ส่วนงานดำเนินงานจำแนกตามเขตภูมิศาสตร์ในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559			สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558		
	ภายใน	ภายนอก	รวม	ภายใน	ภายนอก	รวม
	ประเทศ	ประเทศ		ประเทศ	ประเทศ	
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการขายและให้บริการ	111,768,255	21,324,603	133,092,858	85,980,968	15,156,163	101,137,131
ต้นทุนการขายและให้บริการ	36,434,453	2,094,135	38,528,588	27,741,972	1,454,299	29,196,271
กำไรขั้นต้น	75,333,802	19,230,468	94,564,270	58,238,996	13,701,864	71,940,860

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการกับลูกค้าภายนอกที่มีจำนวนเงินตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ของรายได้รวมเป็นจำนวน 1 ราย จำนวนเงินรวม 20.70 ล้านบาท (2559 : ไม่มี)

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายสำนักงาน	4,102,216	2,774,571	3,078,015	2,533,109
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	48,421,930	34,283,167	41,145,438	33,113,104
ค่ายานพาหนะและที่พักเดินทาง	1,245,676	1,159,503	1,087,939	1,098,708
ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค	3,297,373	918,656	1,974,194	879,769
ค่าบริการวิชาชีพและค่าธรรมเนียม	8,600,182	9,964,010	5,526,877	6,931,223
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	8,140,563	13,514,349	1,295,065	2,782,335
ค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการขาย	6,348,987	2,362,657	5,477,787	2,362,657
ค่าจ้างบุคคลภายนอกบริการลูกค้า	1,356,643	8,505,392	1,356,643	1,663,600
ต้นทุนทางการเงิน	42,284	430,645	38	278,737
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนใน				
บริษัทย่อย	-	-	-	74,392
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,598,055	1,928,784	511,454	864,032
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	1,066,353	-	1,066,353	-
ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริษัท	1,950,000	410,000	1,950,000	410,000

31. เครื่องมือทางการเงิน

31.1 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อหมายถึง ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเกิดจากการที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยไม่เคยเกิดความเสียหายเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของลูกหนี้ และบริษัทและบริษัทย่อยคาดว่าจะไม่มีความเสี่ยงทางด้านการให้สินเชื่อ

ในกรณีของการรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ซึ่งบันทึกในงบแสดงฐานะการเงินถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

31.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานแก่บริษัทและบริษัทย่อยในปีปัจจุบันและในปีต่อไป ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย เนื่องจากเงินกู้ยืมส่วนใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบลอยตัว อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีเงินกู้ยืม

31.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบแก่บริษัทและบริษัทย่อย ในปีปัจจุบันและในปีต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนที่จะเปลี่ยนแปลงไม่มีสาระสำคัญต่อบริษัทและบริษัทย่อย เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีรายการเงินตราต่างประเทศที่มีสาระสำคัญ

31.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรม ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้จึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงิน ซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและหรือวิธีการประมาณที่แตกต่างกันอาจมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รายได้ค้างรับ ดอกเบี้ยค้างรับ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ภาษีเงินได้ค้างจ่าย ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่ตรงรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

32. ภาระผูกพัน

32.1 หนี้สินค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทย่อยมีหนี้สินสัญญาค้ำประกัน (L/G) ที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยจำนวนเงิน 3.73 ล้านบาท และ 2.99 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อประกันการปฏิบัติงานตามสัญญาหนี้สินค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารดังกล่าวค้ำประกันโดยกรรมการบริษัทย่อยและบัญชีเงินฝากธนาคารของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุข้อ 14)

32.2 สัญญาเช่าดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าดำเนินงานสำหรับสำนักงานและบริการเป็นเวลา 3 ปี ซึ่งเงินที่ต้องจ่ายในอนาคตสรุปได้ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ไม่เกิน 1 ปี	7,454,400	2,140,028	3,235,680	639,788
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	7,231,193	3,000,480	1,200,335	-
รวม	14,685,593	5,140,508	4,436,015	639,788

บริษัทจ่ายค่าเช่าและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำนวน 5.19 ล้านบาท และ 1.86 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 3.08 ล้านบาท และ 1.86 ล้านบาท ตามลำดับ)

33. สัญญาที่สำคัญ

บริษัทได้ทำสัญญาแต่งตั้งตัวแทนในการจัดจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทในต่างประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้ตัวแทนดังกล่าวทำการตลาด จำหน่าย ติดตั้ง และให้บริการลูกค้าอายุสัญญา 2 ปี และกำหนดอัตราค่าตอบแทนตามที่ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทและตัวแทนในแต่ละประเทศ

34. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2560 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผล สำหรับหุ้นสามัญจำนวน 134,000,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.051 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 6,834,000 บาท

35. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินโดยคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

บริษัท โคแมนชี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ” หรือ “COMAN”) ประกอบธุรกิจหลักเป็นผู้พัฒนาเพื่อจำหน่ายซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมสำเร็จรูป และให้บริการติดตั้งโปรแกรมดังกล่าวในสถานที่ประกอบการของลูกค้า จัดหลักสูตรฝึกอบรมผู้ใช้งานโปรแกรม และให้บริการหลังการขายโดยการให้คำปรึกษา การบริการซ่อมบำรุงต่างๆ และการบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทฯ ได้เข้าลงทุนในบริษัทย่อย 1 แห่ง ได้แก่ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (“บริษัทย่อย” หรือ “MSL”) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว โดย MSL เป็นผู้ดำเนินการธุรกิจให้คำปรึกษาออกแบบระบบงาน พัฒนาโปรแกรมระบบงานในรูปแบบของโซลูชัน ตามความต้องการใช้งานของลูกค้า และรับจ้างบริหารระบบงานตามที่ได้พัฒนาไว้

งบการเงินรวมของบริษัทฯ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 - 2559 ได้รวมผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ถือหุ้นในอัตราร้อยละ ณ 31 ธันวาคม			หมายเหตุ
			2557	2558	2559	
Comanche International Vietnam Co., Ltd. (“CIV”)	ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์	เวียดนาม	100.00	-	-	ขายหุ้นไปทั้งหมดเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558
Comanche International Malaysia SDN. BHD. (“CIM”)	ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	มาเลเซีย	99.85	-	-	ขายหุ้นไปทั้งหมดเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558
PT. Comanche International Indonesia (“CII”)	ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์	อินโดนีเซีย	90.00	-	-	ขายหุ้นไปทั้งหมดเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (“MSL”)	ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์	ไทย	-	99.99	99.99	ซื้อหุ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทฯ ได้ขายเงินลงทุนทั้งหมดในสามบริษัทย่อย คือ CIV, CIM และ CII ให้แก่บุคคลธรรมดา ซึ่งไม่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และได้แต่งตั้ง 3 บริษัทดังกล่าวเป็นตัวแทนจำหน่ายโปรแกรมของบริษัทฯ ในแต่ละประเทศใน 3 ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมของบริษัทฯ แสดงรายได้รวมจากการขายและให้บริการจำนวน 101.14 ล้านบาท และ 133.09 ล้านบาท ตามลำดับ

ปี 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและให้บริการเพิ่มขึ้นจำนวน 31.96 ล้านบาทหรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.60 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายและให้บริการติดตั้งโปรแกรมและบริการดูแลรักษาซ่อมบำรุงจำนวน 19.35 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการขยายฐานลูกค้ากลุ่มโรงแรมของบริษัทฯ และการเพิ่มขึ้นของรายได้จาก MSL ซึ่งเป็นบริษัทย่อยจำนวน 13.75 ล้านบาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ของ MSL ในปี 2559 เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการพัฒนาและบริหารระบบจัดการข้อมูลและงานบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงตามสัญญาแก่ลูกค้าที่เป็นองค์กรเอกชน องค์กรรัฐ และองค์กรรัฐวิสาหกิจ

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมของบริษัทฯ มีกำไรสุทธิรวมจำนวน 27.08 ล้านบาท และ 33.37 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีอัตรากำไรสุทธิสำหรับปี 2558 - 2559 เท่ากับ ร้อยละ 25.62 และร้อยละ 24.98 ตามลำดับ

กำไรสุทธิสำหรับปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 6.29 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.24 อย่างไรก็ตามอัตรากำไรสุทธิลดลงเล็กน้อย โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนการขายและการดำเนินงานของบริษัทฯ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

หนึ่ง หากบริษัทฯ ไม่รวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของบริษัทฯ ในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 5.58 ล้านบาท จะมีกำไรสุทธิสำหรับปี 2559 จำนวน 38.95 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 29.16

เมื่อพิจารณาฐานะทางการเงินในงบการเงินรวมของบริษัทฯ พบว่าบริษัทฯ มีสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2559 จำนวน 171.52 ล้านบาท และ 448.87 ล้านบาท ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจำนวน 277.35 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 188.82 ล้านบาท และเงินลงทุนชั่วคราวจำนวน 100.12 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากบริษัทฯ ได้รับเงินจากการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนในช่วงปลายปี 2559 ในขณะที่มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลงจำนวน 9.59 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าของบริษัทฯ ย่อย ซึ่งมีลูกหนี้การค้าค้างค้างจากการให้บริการแล้วเสร็จในช่วงใกล้สิ้นปี 2558 นอกจากนั้นบริษัทฯ มีการรับชำระเงินคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมดจำนวน 8.31 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2559 บริษัทฯ มีหนี้สินรวมจำนวน 60.73 ล้านบาท และ 40.68 ล้านบาท ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีหนี้สินรวมลดลงจำนวน 20.05 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการจ่ายชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งหมดจำนวน 14.09 ล้านบาท การจ่ายชำระคืนเงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 3.19 ล้านบาท และ 1.34 ล้านบาท ตามลำดับ การลดลงของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินจำนวน 1.59 ล้านบาท และการจ่ายชำระภาษีเงินได้ค้างจ่ายจำนวน 2.44 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจะเพิ่มขึ้นจำนวน 1.86 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2559 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมจำนวน 110.79 ล้านบาท และ 408.19 ล้านบาท ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมเพิ่มขึ้นจำนวน 297.41 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วจำนวน 52.52 ล้านบาทและมีส่วนเกินทุนเพิ่มขึ้นจำนวน 237.68 ล้านบาท จากการเพิ่มทุนจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นต่อประชาชนครั้งแรก (IPO) และมีกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2559 จำนวน 33.46 ล้านบาท ในขณะที่มีการจ่ายเงินปันผลเป็นจำนวนรวม 26.25 ล้านบาท

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

1. รายได้จากการขายและให้บริการ

โครงสร้างรายได้จากการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

หน่วย: ล้านบาท

รายได้	งบการเงินรวมสำหรับปี					
	2558		2559		เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	
	มูลค่า	ร้อยละต่อ รายได้รวม	มูลค่า	ร้อยละต่อ รายได้รวม	มูลค่า	ร้อยละ
รายได้จากการขายโปรแกรมและบริการที่เกี่ยวข้องโดยบริษัทฯ						
ขายและบริการติดตั้งโปรแกรม	42.92	42.44	51.62	38.79	8.70	20.27
บริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง	29.14	28.81	36.30	27.27	7.16	24.57
บริการอื่นๆ ¹	2.38	2.35	4.71	3.54	2.33	97.90
รวม	74.44	73.60	92.63	69.60	18.19	24.44
รายได้จากการขายและบริการพัฒนา บริหารระบบงาน และดูแลรักษาซ่อมบำรุงที่เกี่ยวข้องโดย MSL	26.70	26.40	40.46	30.40	13.76	51.54
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	101.14	100.00	133.09	100.00	31.95	31.59

หมายเหตุ:¹ บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การลงโปรแกรมใหม่ และการแก้ไขปัญหาการใช้งานเป็นรายครั้ง เป็นต้น

รายได้จากการขายและให้บริการติดตั้งโปรแกรม และบริการดูแลรักษาซ่อมบำรุงที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2558 - 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายและให้บริการติดตั้งโปรแกรมจำนวน 42.92 ล้านบาท และ 51.62 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 42.44 และร้อยละ 38.79 ตามลำดับ ของรายได้รวมจากการดำเนินงาน โดยปี 2559 มีรายได้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจำนวน 8.70 ล้านบาท หรือมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.27 เนื่องจากบริษัทฯ สามารถขยายฐานลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องจากการขายและให้บริการติดตั้งโปรแกรมแก่กลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม

ในปี 2558 - 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงจำนวน 29.14 ล้านบาท และ 36.30 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 28.81 และร้อยละ 27.27 ตามลำดับของรายได้รวมจากการดำเนินงาน โดยปี 2559 มีรายได้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจำนวน 7.16 ล้านบาท หรือมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.57 มีสาเหตุหลักมาจากการที่บริษัทฯ สามารถขยายฐานลูกค้าได้ โดยในการขายและให้บริการติดตั้งโปรแกรมครั้งแรกจะรวมรายได้จากการบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงซึ่งที่ผ่านมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 12 - 15 ของมูลค่างานในแต่ละสัญญา ซึ่งบริษัทฯ จะทยอยรับรู้รายได้ในส่วนนี้ตามสัดส่วนที่บริษัทได้ให้บริการกับลูกค้าไปแล้ว และอีกส่วนหนึ่งมาจากการที่ลูกค้าต่อสัญญาการบริการดูแลรักษาระบบกับทางบริษัทฯ หลังจากที่สัญญาในปีแรกซึ่งมาพร้อมกับการติดตั้งโปรแกรมสิ้นสุดลง

รายได้จากการให้บริการอื่นและการจำหน่ายอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์

รายได้จากการให้บริการอื่นเป็นรายได้จากการให้บริการด้านโปรแกรมและคอมพิวเตอร์แก่ลูกค้าที่ไม่ได้อยู่ในสัญญาการบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง โดยคิดค่าบริการเป็นรายครั้ง ในปี 2558 - 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการบริการอื่นจำนวน 2.38 ล้านบาท และ 4.71 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.35 และร้อยละ 3.54 ของรายได้รวมจากการดำเนินงาน ตามลำดับ รายได้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามจำนวนปริมาณงานบริการอื่นในแต่ละปี

รายได้จากการขายและให้บริการพัฒนา บริหารระบบงาน และดูแลรักษาซ่อมบำรุงที่เกี่ยวข้องโดย MSL

บริษัทฯ ได้รวมรายได้จากการดำเนินงานของ MSL เข้ามาในงบการเงินรวมจากการเข้าซื้อกิจการ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2558 โดยบริษัทฯ มีรายได้จากการขาย และให้บริการพัฒนา บริหารระบบงาน และดูแลรักษาซ่อมบำรุงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมาจากการดำเนินงานของ MSL ในปี 2558 - 2559 จำนวน 26.70 ล้านบาทและ 40.46 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 26.40 และร้อยละ 30.40 ตามลำดับ ของรายได้รวมจากการดำเนินงานในปี 2559 มีรายได้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจำนวน 13.76 ล้านบาทหรือมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.54 สาเหตุมาจากในปี 2558 บริษัทฯ ได้รวมรายได้จากการดำเนินงานของ MSL แค่ 4 เดือน ตั้งแต่วันที่ซื้อกิจการ 1 กันยายน 2558 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ในขณะที่ปี 2559 ได้รวมรายได้ดังกล่าวทั้งปี รายได้จากการดำเนินงานของ MSL เป็นการให้บริการเกี่ยวกับงานพัฒนา บริหารระบบงาน และบริการดูแลรักษาซ่อมบำรุงที่เกี่ยวข้องตามสัญญาแก่ลูกค้าเอกชน รัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นลูกค้ารายเดิมต่อเนื่องมาจากที่ MSL เคยให้บริการในปีก่อนหน้า รวมทั้งลูกค้ารายใหม่ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

2. รายได้อื่น

ในปี 2558 - 2559 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 4.56 ล้านบาท และ 0.48 ล้านบาท ตามลำดับ รายได้อื่นส่วนใหญ่ประกอบด้วย กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เกิดจากรายได้และรายจ่ายที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ ดอกเบี้ยรับ และกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน เป็นต้น รายได้อื่นในปี 2558 เป็นรายได้ที่บริษัทฯ มีการรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย 3 แห่ง จำนวน 2.52 ล้านบาท กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินซึ่งเป็นยานพาหนะจำนวน 1.00 ล้านบาท และรายได้เงินสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำหรับการเข้าร่วมโครงการ CMMI จำนวน 0.80 ล้านบาท โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการพิเศษซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจโดยปกติของบริษัทฯ

3. ต้นทุนขายและให้บริการ

ต้นทุนขายและให้บริการส่วนใหญ่ประกอบด้วย ต้นทุนเงินเดือนและค่าตอบแทนพนักงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการและพัฒนาโปรแกรม และต้นทุนที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าใช้จ่ายว่าจ้างบุคคลภายนอกในการทำงาน (Outsourced Cost) ค่าบริการใช้งานซอฟต์แวร์ หรือแอปพลิเคชันจากคู่ค้า (Vendors) ต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบงานต่างๆ (Software Solutions) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริการของ MSL เป็นต้น

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวมสำหรับปี			
	2558	2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
			มูลค่า	ร้อยละ
รายได้จากการขายและให้บริการ	101.14	133.09	31.95	31.59
ต้นทุนขายและให้บริการ	29.20	38.53	9.33	31.95
กำไรขั้นต้น	71.94	94.56	22.62	31.44
อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	71.13	71.05		

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมของบริษัทฯ แสดงต้นทุนขายและให้บริการจำนวน 29.20 ล้านบาท และ 38.53 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนขายและให้บริการเพิ่มขึ้นจำนวน 9.33 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.95 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนงานบริการของ MSL จำนวน 9.30 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ เริ่มรวมผลการดำเนินงานของ MSL เข้ามาในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2558 ซึ่งงบการเงินรวมปี 2559 ได้รวมผลกระทบจากอัตรากำไรขั้นต้นของ MSL

ซึ่งเท่ากับร้อยละ 64.41 ซึ่งน้อยกว่าอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นตามงบการเงินเฉพาะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 73.95 จากร้อยละ 65.59

4. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขาย

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมแสดงค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 2.06 ล้านบาท และ 8.27 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายต่อรายได้จากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 2.04 และร้อยละ 6.21 ตามลำดับ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายส่วนใหญ่ประกอบด้วย ค่าโฆษณา ค่าคอมมิชชั่น และค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่บริษัทฯ ลงประกาศโฆษณาตามสื่อสิ่งพิมพ์ ค่าสิ่งพิมพ์แผ่นพับของบริษัทฯ และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดบูธและเข้าร่วมงานนิทรรศการต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์บริษัทฯ

ปี 2559 ค่าใช้จ่ายในการขายเพิ่มขึ้นจำนวน 6.20 ล้านบาท จากปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดงสินค้าและเข้าร่วมงานนิทรรศการ และค่าคอมมิชชั่นจ่ายพนักงานเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการเติบโตของรายได้และการขยายฐานลูกค้าของบริษัทฯ

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมแสดงค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 44.18 ล้านบาท 52.51 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้จากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 43.68 ร้อยละ 39.46 ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายในการบริหารหลักประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส สวัสดิการของพนักงานฝ่ายสำนักงานบริหาร และผู้บริหาร ค่าเช่าสำนักงาน ค่าเดินทาง ค่าเสื่อมราคาสำหรับอุปกรณ์สำนักงาน และยานพาหนะ และค่าบริการวิชาชีพ

ปี 2559 ค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้นจำนวน 8.33 ล้านบาท และมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้จากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 39.46 ซึ่งลดลงจากปีก่อนซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 43.68 เนื่องจากในปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก หรือเท่ากับร้อยละ 31.59 ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการบริหารมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายบริหารรวมของ MSL จำนวน 7.26 ล้านบาท และการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน เช่น เงินเดือน เนื่องจากการเพิ่มจำนวนบุคลากรในหลายฝ่าย รวมทั้งค่าเช่าและค่าใช้จ่ายสำนักงาน เพื่อรองรับการดำเนินงานของบริษัทฯ และค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ตลอดจน บริษัทฯ ยังมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของบริษัทฯ ในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ ในปี 2559 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมดังกล่าวประมาณ 5.58 ล้านบาท

5. ค่าใช้จ่ายอื่น

ปี 2559 งบการเงินรวมแสดงค่าใช้จ่ายอื่นจำนวน 0.85 ล้านบาท (ปี 2558 ไม่มี) ซึ่งค่าใช้จ่ายอื่นประกอบด้วย รายการขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยในปี 2559 มีรายการตัดจำหน่ายอุปกรณ์สำนักงานจากการตรวจนับเสื่อมสภาพ จำนวน 0.37 ล้านบาท

6. กำไรจากการดำเนินงาน

ในปี 2558 - 2559 มีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 30.26 ล้านบาท และ 33.42 ล้านบาท ตามลำดับ โดยอัตรากำไรจากการดำเนินงานเท่ากับร้อยละ 28.63 และร้อยละ 25.02 ตามลำดับ

ปี 2559 กำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจำนวน 3.16 ล้านบาท ในขณะที่อัตรากำไรจากการดำเนินงานลดลงจากร้อยละ 28.63 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 25.02 ทั้งนี้ เนื่องมาจากบริษัทฯ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อรายได้สำหรับปี 2559

ที่เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายที่รองรับการขาย การดำเนินงานของบริษัทฯ และที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของบริษัทฯ ในการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ความสัมพันธ์กับลูกค้า

7. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

บริษัทฯ และ MSL ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยบริษัทฯ ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการคือวันที่ 3 กันยายน 2552 และ MSL ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 7 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการคือวันที่ 30 กันยายน 2558

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมแสดงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 2.75 ล้านบาท และ 0.01 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2558 บริษัทฯ และ MSL มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 2.75 ล้านบาท คำนวณจากรายได้จากการจำหน่ายรถยนต์ซึ่งไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

8. กำไรสุทธิ

ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมแสดงกำไรสุทธิจำนวน 27.08 ล้านบาท และ 33.37 ล้านบาท ตามลำดับ โดยอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 25.62 และร้อยละ 24.98 ตามลำดับ

ปี 2559 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 6.29 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.23 โดยมีอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 24.98 ซึ่งลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 25.62 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนการขายและการดำเนินงานของบริษัทฯ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

การวิเคราะห์ฐานะการเงิน

หน่วย: ล้านบาท

งบแสดงฐานะการเงิน			
	2558	2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)
สินทรัพย์รวม	171.52	448.87	161.7%
หนี้สินรวม	60.73	40.68	(33.0%)
ส่วนของผู้ถือหุ้น	110.79	408.19	268.4%

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งหมด 448.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 277.35 ล้านบาท จาก 171.52 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายการดังต่อไปนี้

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 188.82 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากบริษัทฯ ได้รับเงินจากการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน (IPO) ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2559 นอกจากนั้นบริษัทฯ ได้นำเงินที่ได้รับจาก

IPO บางส่วนไปฝากธนาคารประเภทฝากประจำจำนวน 100.00 ล้านบาท จึงทำให้รายการเงินลงทุนชั่วคราว เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ทั้งจำนวน

2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ สิ้นปี 2559 ลดลงจำนวน 9.59 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าของบริษัทย่อยจำนวน 8.30 ล้านบาท ซึ่ง ณ สิ้นปี 2558 บริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าค้างค้างจากการให้บริการแล้วเสร็จในช่วงไตรมาสปี 2558 และลูกหนี้อื่นลดลงจำนวน 1.98 ล้านบาท เนื่องจากมีการรับชำระดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

รายได้ค้างรับแสดงถึงยอดค้างชำระสำหรับงานให้บริการที่สามารถรับรู้รายได้แล้วแต่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้ให้กับลูกค้า ในขณะที่ลูกหนี้อื่น ส่วนใหญ่ประกอบด้วย ดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน และค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

ในปี 2558 อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้าอยู่ที่ระดับ 3.51 เท่า ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยที่ 102.67 วัน เนื่องจากบริษัท และ MSL มีลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับจากการให้บริการในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2558 เป็นจำนวนมาก ประกอบกับบริษัท มีลูกหนี้จำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้รับชำระครบจำนวน ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการให้บริการหลังการขายและได้มีการทยอยชำระเงินเป็นระยะ นอกจากนี้ยังมีลูกหนี้การค้าซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นลูกค้าของ MSL ที่มีการชำระเงินล่าช้าซึ่งได้มีการทยอยรับชำระหลังสิ้นงวดบัญชี ทั้งนี้ บริษัท และ MSL มีนโยบายให้เครดิตแก่ลูกค้าโดยรวมอยู่ที่ 30 - 45 วัน นับจากวันที่ออกใบแจ้งหนี้ อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจะมีระเบียบและขั้นตอนในการอนุมัติตรวจรับงานและชำระหนี้ที่ยาวนานกว่าภาคเอกชนจึงอาจส่งผลทำให้การได้รับชำระเงินตามปกติยาวนานกว่าระยะเวลาการให้เครดิตตามนโยบายรวม

สำหรับอัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้าในปี 2559 อยู่ที่ระดับ 3.48 เท่า ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยที่ 103.46 วัน ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2558 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่สัดส่วนรายได้ในปี 2559 อยู่ในระดับที่สูงกว่ารายได้ในปี 2558 ในขณะที่ยอดลูกหนี้เฉลี่ยปี 2558 อยู่ในระดับสูงกว่า ณ สิ้นปี 2559 โดยลูกหนี้การค้า ณ สิ้นปี 2558 มียอดสูงเพิ่มขึ้นมากจาก ณ สิ้นปี 2557 จากการซื้อกิจการ MSL และมีรายได้จาก MSL ส่วนใหญ่ที่เกิดในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2558

ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัท และบริษัทย่อย ได้ให้ความสำคัญกับการติดตามการชำระหนี้โดยได้มีการพิจารณาลูกหนี้ค้างนานรายตัวและหารือร่วมกับฝ่ายดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบสาเหตุและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการเร่งรัดติดตามการจ่ายชำระเงินจากลูกค้า

3. เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ณ สิ้นปี 2559 ลดลงจำนวน 8.31 ล้านบาท เนื่องจากบริษัท ได้รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายดังกล่าวจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันแล้วทั้งจำนวนในระหว่างปี 2559 และไม่มีรายการดังกล่าวแล้ว ณ สิ้นปี 2559

4. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 0.83 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากรายการภาษีลูกหัก ณ ที่จ่ายเพิ่มขึ้น 0.97 ล้านบาท และภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระเพิ่มขึ้น 0.70 ล้านบาท ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง 0.50 ล้านบาท

5. อุปกรณ์

อุปกรณ์ ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้น 1.68 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการซื้อเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ตกแต่งสำนักงานสำหรับบริษัท และสำหรับสำนักงานใหม่ของ MSL จำนวน 1.73 ล้านบาท และมีการตัดจำหน่ายอุปกรณ์สำนักงานจากการตรวจนับและพบว่าเสื่อมสภาพ 0.36 ล้านบาท

6. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ สิ้นปี 2559 ลดลงจำนวน 0.31 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการบันทึกต้นทุนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนาเพิ่มขึ้น 6.44 ล้านบาท ในขณะที่มีการตัดจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวน 1.81 ล้านบาท และการตัดจำหน่ายความสัมพันธ์กับลูกค้าจำนวน 5.25 ล้านบาท ในระหว่างปี 2559

7. ค่าความนิยม

ค่าความนิยม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 64.26 ล้านบาท มีมูลค่าเท่ากับค่าความนิยมที่ประเมิน ณ วันที่ซื้อธุรกิจ โดยค่าความนิยมเกิดจากการเข้าซื้อหุ้นสามัญของ MSL จำนวน 54,610 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ("วันที่ซื้อธุรกิจ") ในราคาที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิของ MSL ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2559 ค่าความนิยมยังคงจำนวน 64.26 ล้านบาท โดยไม่มีการตัดด้อยค่าของค่าความนิยม

8. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 3.92 ล้านบาท สาเหตุหลักเกิดจากการจ่ายชำระเงินมัดจำค่าเช่าอาคารและอุปกรณ์ของ MSL เพิ่มขึ้นจำนวน 0.46 ล้านบาท และเงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกันของ MSL เพิ่มขึ้นจำนวน 3.85 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีหนี้สินรวมทั้งหมด 40.68 ล้านบาท ลดลงจำนวน 20.05 ล้านบาท จาก 60.73 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายการดังต่อไปนี้

1. เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน ณ สิ้นปี 2559 ลดลงทั้งจำนวน 3.19 ล้านบาท เนื่องจาก MSL ได้มีการจ่ายชำระคืนเงินดังกล่าวทั้งจำนวนในระหว่างปี 2559 ทำให้ไม่มียอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2559

2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 1.86 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้รับล่วงหน้าจำนวน 3.64 ล้านบาท เนื่องมาจากรายได้รับล่วงหน้าของบริษัทฯ ที่เพิ่มขึ้นจำนวน 3.13 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ รับชำระค่าบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงล่วงหน้า ซึ่งเป็นยอดสะสมของมูลค่างานบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงรับล่วงหน้าตามสัญญาเนื่องมาจากการติดตั้งโปรแกรมครั้งแรกและการต่ออายุสัญญาดังกล่าว ประกอบกับบริษัทฯ มีการรับชำระเงินมัดจำค่าติดตั้งโปรแกรมล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ 50 ของใบแจ้งหนี้ ซึ่งบริษัทฯ มีงานบริการติดตั้งโปรแกรมคงค้างที่ยังมิได้ให้บริการแต่ได้รับชำระเงินมัดจำแล้วในช่วงใกล้สิ้นปี 2559 นอกจากนี้ยังมีการลดลงของเจ้าหนี้การค้าจำนวน 5.54 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าของ MSL

ณ สิ้นปี 2558 อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า เท่ากับ 5.29 เท่า ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการชำระหนี้ที่ 67.99 วัน ส่วนอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 5.32 เท่า ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการชำระหนี้เท่ากับ 68.61 วัน ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2558 โดยเจ้าหนี้การค้าคงค้างส่วนใหญ่เป็นคู่ค้าผู้ให้บริการของ MSL เกี่ยวกับซอฟต์แวร์ และการจัดการระบบ ซึ่ง MSL มีการเจรจาขยายระยะเวลาการชำระหนี้กับคู่ค้าที่ให้บริการสำหรับโครงการที่มีการให้บริการร่วมกันที่ MSL ยังไม่ได้รับชำระเงินจากลูกค้าเนื่องมาจากความล่าช้าในกระบวนการชำระเงิน ทั้งนี้ ระยะเวลาสำหรับเครดิตที่บริษัทฯ และ MSL ได้รับจากคู่ค้าตามใบแจ้งหนี้ นั้นอยู่ที่ประมาณ 30 วัน

3. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 0.52 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียนอื่นของ MSL ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วย ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนด และภาษีหัก ณ ที่จ่าย เป็นต้น

4. เงินกู้ยืมและเงินที่ตรงรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

เงินกู้ยืมและเงินที่ตรงรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ณ สิ้นปี 2559 ลดลงทั้งจำนวน 14.09 ล้านบาท โดยรายการดังกล่าว ณ สิ้นปี 2558 เป็นรายการเงินให้กู้ยืมและเงินที่ตรงรับจากกรรมการของ MSL เพื่อใช้ในการดำเนินงานของ MSL ทั้งนี้ ในระหว่างปี 2559 MSL ได้ชำระคืนเงินกู้ยืมและเงินที่ตรงรับดังกล่าวแล้วทั้งจำนวน และไม่มีรายการดังกล่าวแล้ว ณ สิ้นปี 2559

5. เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ณ สิ้นปี 2559 ลดลงทั้งจำนวน 1.34 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวที่ MSL ทำสัญญากับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง โดยในระหว่างปี 2559 MSL ได้มีการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวแล้วทั้งจำนวน จึงทำให้ไม่มียอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2559

ส่วนของผู้อถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีส่วนของผู้อถือหุ้นรวมทั้งหมด 408.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 297.41 ล้านบาท จาก 110.79 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยการเปลี่ยนแปลงหลักมาจาก

1. การเพิ่มทุน

บริษัทฯ มีการเพิ่มทุนจำนวน 35.52 ล้านบาทในเดือนมิถุนายน 2559 โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 355,223 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้นในราคาหุ้นละ 100 บาท และได้มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทจากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท จำนวน 500,000 หุ้น ให้เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวน 100,000,000 หุ้น โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท และอนุมัติการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นของบริษัทดังกล่าว

ในเดือนพฤศจิกายน 2559 ได้มีการเพิ่มทุนอีกจำนวน 17 ล้านบาท โดยเป็นการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 34,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เพื่อออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชนบริษัทได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 34,000,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท และมีมูลค่าที่ตราไว้ 0.50 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 237.68 ล้านบาท ซึ่งสุทธิจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อเสนอขายหุ้นดังกล่าวจำนวน 10.52 ล้านบาท

2. กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี และจ่ายเงินปันผล

บริษัทฯ มีกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2559 จำนวน 33.46 ล้านบาท ในขณะที่มีการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ รวมจำนวน 26.25 ล้านบาท ในระหว่างปี 2559

การวิเคราะห์สภาพคล่อง

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	งบกระแสเงินสด		
	2558	2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	31.41	42.50	35.31%
เงินสดสุทธิจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(7.63)	(99.38)	(1,202.49%)
เงินสดสุทธิจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(29.33)	245.70	937.71%
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	(0.20)	-	n.a.
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(5.75)	188.82	3,383.83%

สำหรับปี 2558 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 31.41 ล้านบาท โดยมีกำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 29.83 ล้านบาท ซึ่งเมื่อปรับปรุงด้วยรายการที่ไม่ใช่เงินสดหลักต่างๆ เช่น ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายกำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย 3 แห่ง ในต่างประเทศ และกำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร บริษัทฯ มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานจำนวน 41.02 ล้านบาท ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของรายการหลักคือการเปลี่ยนแปลงของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่เพิ่มขึ้นจำนวน 20.88 ล้านบาท และเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่ลดลงจำนวน 10.33 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนจำนวน 7.63 ล้านบาท โดยมีรายการที่สำคัญหลัก ได้แก่ รายการซื้อและลงทุนในเครื่องใช้สำนักงานและโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวน 9.23 ล้านบาท เงินสดจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 8.31 ล้านบาท และเงินสดจ่ายเพื่อลงทุนใน MSL จำนวน 5.96 ล้านบาท ในขณะที่มีรายการเงินสดรับจากการขายยานพาหนะจำนวน 12.91 ล้านบาท บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 29.33 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการจ่ายเงินปันผลจำนวน 36.65 ล้านบาท ในขณะที่มีเงินสดรับจากการเพิ่มทุนจำนวน 12.61 ล้านบาท ทั้งนี้ โดยรวมแล้วส่งผลให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิตามงบการเงินรวมลดลง 5.75 ล้านบาท

ทั้งนี้ งบกระแสเงินสดแสดงผลต่างจากการแปลงค่าบการเงินสำหรับปี 2558 จำนวน (0.20) ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้ขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยในต่างประเทศไปในระหว่างปี 2558 จึงไม่มีรายการดังกล่าวอีกต่อไป

สำหรับปี 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 42.50 ล้านบาท โดยมีกำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 33.38 ล้านบาท ซึ่งเมื่อปรับปรุงด้วยรายการที่ไม่ใช่เงินสดหลักต่างๆ เช่น ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายแล้ว บริษัทฯ มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานจำนวน 43.61 ล้านบาท ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของรายการหลักคือการเปลี่ยนแปลงของรายได้รับล่วงหน้าที่เพิ่มขึ้นจำนวน 3.64 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่ลดลงจำนวน 7.20 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่ลดลงจำนวน 5.20 ล้านบาท และรายได้ค้างรับที่ลดลงจำนวน 0.98 ล้านบาท ในขณะที่ บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุนจำนวน 99.38 ล้านบาท โดยมีรายการที่สำคัญหลัก ได้แก่ เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนชั่วคราวจำนวน 100.12 ล้านบาท เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 8.31 ล้านบาท และเงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจำนวน 9.88 ล้านบาท บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 245.70 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มทุนจำนวน 300.72 ล้านบาท โดยมีการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสุทธิจำนวน 14.64 ล้านบาท การจ่ายชำระคืนเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินรวมจำนวน 4.53 ล้านบาท เงินสดจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกหุ้นสามัญจำนวน 8.52 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 26.25 ล้านบาท ทั้งนี้ โดยรวมแล้วส่งผลให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิตามงบการเงินรวมเพิ่มขึ้น 188.82 ล้านบาท

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่องซึ่งคำนวณจากงบการเงินรวม ณ สิ้นปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ 1.45 เท่า และ 9.13 เท่า ตามลำดับ อัตราส่วนสภาพคล่อง ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราว ซึ่งส่วนใหญ่มาจากเงินเพิ่มทุนที่ได้รับจากการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน รวมถึงกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

วงจรเงินสด

อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การคำนวณสำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ 3.51 เท่า และ 3.48 เท่า ตามลำดับ โดยคิดเป็นระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย เท่ากับ 102.67 วัน และ 103.46 วัน ตามลำดับ ในขณะที่อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การคำนวณสำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ 5.29 เท่า และ 4.66 เท่า ตามลำดับ โดยคิดเป็นระยะเวลาชำระเจ้าหนี้เฉลี่ย เท่ากับ 67.99 วัน และ 77.18 วัน ตามลำดับ ส่งผลให้บริษัท มีวงจรเงินสด (Cash cycle) เท่ากับ 34.68 วัน และ 26.28 วัน ตามลำดับ โดยถึงแม้ในปี 2558 - 2559 งบการเงินรวมแสดงระยะเวลาเก็บหนี้จากลูกหนี้ที่ค่อนข้างนานกว่าระยะเวลาจ่ายชำระเจ้าหนี้แต่บริษัท มิได้ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง ซึ่งจะเห็นได้จากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่เป็นบวก ประกอบกับบริษัท และ MSL มีรายได้รับล่วงหน้าส่วนหนึ่งจากการให้บริการตามสัญญาบริการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง อีกทั้ง MSL ยังได้มีการเจรจาขยายระยะเวลาการชำระหนี้กับคู่ค้าที่ให้บริการสำหรับงานโครงการที่มีการให้บริการร่วมกันที่ MSL อาจยังไม่ได้รับชำระเงินจากลูกค้าเนื่องมาจากความล่าช้าในกระบวนการชำระเงิน เพื่อเป็นการบริหารจัดการสภาพคล่อง

อัตรากำไรสุทธิ

อัตราส่วนกำไรสุทธิซึ่งคำนวณจากงบการเงินรวมสำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับร้อยละ 25.62 และร้อยละ 24.98 ตามลำดับ ซึ่งอัตราส่วนกำไรสุทธิสำหรับปี 2559 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนการขายและการดำเนินงานของบริษัทฯ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หากบริษัทฯ ไม่รวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของบริษัทฯ ในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 5.58 ล้านบาท จะมีอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 29.16

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นสำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ ร้อยละ 41.54 และร้อยละ 12.86 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นสำหรับปี 2559 ลดลงจากปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นจากการเพิ่มทุนและการเพิ่มขึ้นของส่วนเกินมูลค่าหุ้นในปี 2559 ที่เกิดจากการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนในราคาที่สูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ในช่วงปลายปี 2559

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์สำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับร้อยละ 24.70 และร้อยละ 10.76 ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในปี 2559 ลดลงจากปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์จากการเข้าซื้อกิจการในปี 2558 และการได้รับเงินจากการเพิ่มทุนในปี 2559 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ถึง 277.35 ล้านบาท

อัตราหมุนของสินทรัพย์

อัตราหมุนของสินทรัพย์สำหรับปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ 0.92 เท่า และ 0.43 เท่า ตามลำดับ อัตราหมุนของสินทรัพย์สำหรับปี 2559 ลดลงจากปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวมซึ่งรวมถึงสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ค่าความนิยม และลูกหนี้การค้า สืบเนื่องมาจากการเข้าซื้อหุ้นสามัญของ MSL ในปี 2558 และการได้รับเงินจากการเพิ่มทุนในปี 2559

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2558 และปี 2559 เท่ากับ 0.55 เท่า และ 0.10 เท่า ตามลำดับ ซึ่งปรับลดลงจาก ณ สิ้นปี 2558 มีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของหนี้สินอันเนื่องมาจากการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทดรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และการชำระคืนเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ประกอบกับส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มทุนในเดือนมิถุนายนและเดือนพฤศจิกายน ปี 2559